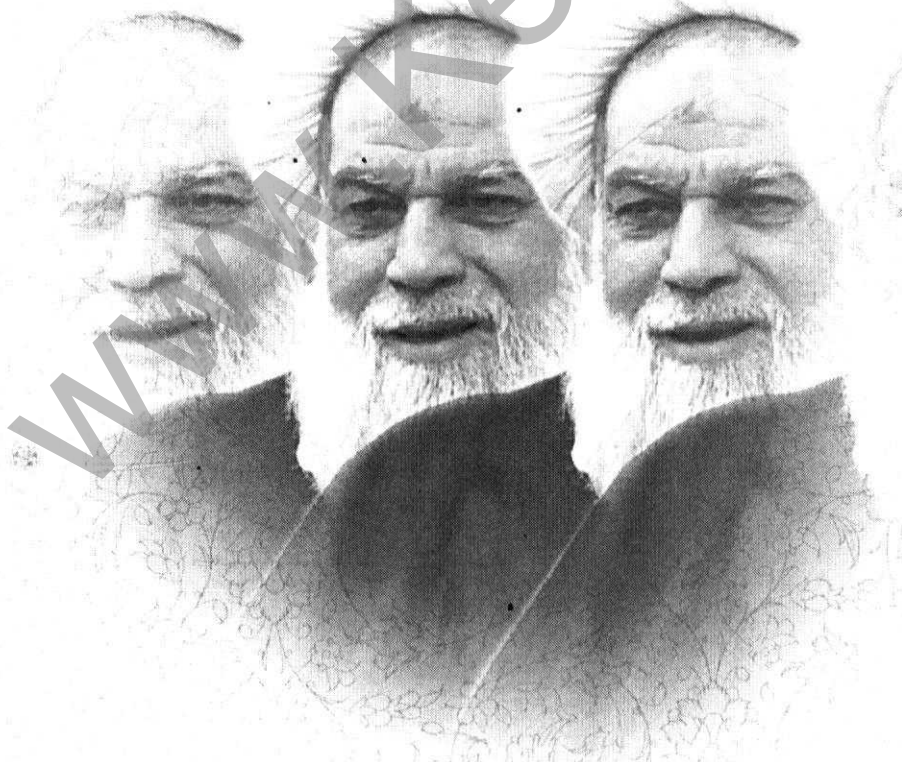

کلام استادی

مالکیت فکری، حقوق معنوی

استثنائات ایده‌پردازی

مطابق با فتاوی آیت‌الله مبشر کاشانی

سرشناسه: استادی، کاظم، ۱۳۵۴ -
عنوان و پدیدآور: استفتائات مالکیت فکری و ایده برداری مطابق با فتاوی آیت الله مبشر کاشانی / کاظم استادی.
مشخصات نشر: قم: تولید و بخش کتاب ارزشمند، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۲۳۰ص: مصور، عکس، نمونه.
فروست: (حقوق مالکیت معنوی و حقوق مالکیت فکری)
شابک: 978-622-6786-22-5
یادداشت: کتابنامه: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: حق مؤلف، حق ایده (فقه)
موضوع: مالکیت معنوی - ایران
موضوع: مالکیت معنوی، حقوق معنوی (فقه)
موضوع: حق اختراع، حق ابتکار
موضوع: ایده برداری
رده بندی دیوئی: 346/55048

تولید و بخش کتاب ارزشمند
Arzeshmand

استفتائات مالکیت فکری و ایده برداری

مطابق با فتاوی آیت الله مبشر کاشانی

کاظم استادی

ناشر: تولید و بخش کتاب ارزشمند
چاپ اول: تابستان ۱۳۹۹ ش / شمارهگان: صد نسخه
چاپ: متین / طرح جلد: کاظم استادی
آدرس پستی: ایران - قم - شهداء - کوچه ۲۳ - پلاک ۱۶/۱
کد پستی: ۳۷۱۸۵ - ۴۵۵۳۷
تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۳۵۴۱ - ۰۲۵۳۷۷۴۳۵۴۱

۰۰۰ ۵ ۰۰۰

سال ۱۳۸۷ شمسی، در گفتگویی دوستانه با «شبهه ناشری»^۱، صحبت از «احکام و مسائل فقهی نشر و ناشران» شد؛ دیدم با اینکه سال‌های زیادی است که «چاپ» و «صنعت نشر» وارد ایران شده است^۲ و گسترش قابل توجه داشته است، و در سال‌های اخیر، تعداد زیادی از افراد در این حرفه و صنعت، کار و امرار معاش می‌نمایند^۳، اما در «رساله‌های توضیح المسائل عملیه» و کتاب‌های استفتانات مراجع معظم تقلید شیعه، احکام «نشر و ناشران» وجود ندارد^۴، یا بسیار بسیار اندک هستند؛ و نیاز ناشران و دست‌اندرکاران صنعت نشر را برآورده نمی‌کند.

۱. منظور ناشرانی است که به دلایلی، «مجوز انتشارات» اخذ کرده‌اند، ولی حرفه اصلی آن‌ها، نشر نیست؛ و فعالیت قابل توجهی در صنعت نشر ندارند.
۲. «چاپ سنگی» به حدود سال ۱۲۰۳ش و «چاپ سربی» به سال ۱۲۰۵ش، وارد ایران شده‌اند. برای اطلاع بیشتر از تحولات صنعت نشر در ایران، به مقاله «گاهشمار شمسی تغییر خط در ایران»، در کتاب «سیر تحول خط عمومی»، کاظم استادی (۱۳۹۴)، مراجعه فرمایید.
۳. به عنوان نمونه، کتاب مرجع نشر ایران که در سال ۱۳۸۷ منتشر شد؛ حاوی اطلاعات چهار هزار ناشر، حدود هفت هزار کتابفروشی، حدود سه هزار چاپخانه، ۴۰۰ لیتوگرافی و حدود هفصد صحافی بود.
۴. معمولاً «مسائل مستحدثه» و جدید در این رساله‌ها، چشم‌گیر نیستند؛ در صورتی که به واسطه ظهور تکنولوژی، بسیاری از مسائل فقهی «مبتلی به» مردم تغییر کرده‌اند.

بنابراین به این فکر افتادم که، خوب است برخی از مسائل و مشکلاتی که میان مؤلفان و ناشران، و کلاً «صنعت نشر» وجود دارد را، به صورت سؤال‌هایی، از برخی مراجع تقلید شیعه، استفتاء نمایم.

چون سال‌ها در صنعت نشر حضور داشتم و در کار تألیف کتاب هم دستی داشتم، حدود ۳۷ استفتاء، اینجانب نوشتم و به صورت نامه‌ای آماده نمودم و از ۲۲ تن از مراجع معظم تقلید زنده شیعه، (که صاحب رساله توضیح المسائل بودند) و نیز برخی از علماء دیگر، به صورت مکتوب پاسخ خواستم.

این اقدام، حداقل دو مزیت مشخص داشت:

یک. همه این سؤال و پاسخ‌ها در یک جلد کتاب با نام «احکام ناشران» در سال ۱۳۸۸ش منتشر شد، و در اختیار ناشران، مؤلفان و محققین و علاقمندان این موضوع قرار گرفت.

دو. استفتانات اینجانب، در برخی از رساله‌ها و کتب استفتانات مراجع تقلید، انعکاس و جای گرفت؛ و فتح باب بیشتری، برای پرداختن به این دست مسائل گشت.

اکنون (۱۳۹۶) به مناسبت اقبال مردم به فضای مجازی و استفاده از گوشی موبایل و کامپیوتر، مسائل نشر، کپی و کپی‌رایت بسیار متلاشه و پرکاربرد شده است. و از سوی دیگر، چون موضوع «مالکیت فکری» و «حقوق معنوی» در ایران قابل توجه شده است^۱ (هرچند هنوز به مرحله رعایت نرسیده است) به نظر رسید، مناسب است کتابی تحت عنوان «استفتانات ایده» که موضوع‌شناسی ایده و نیز احکام «ایده»، «ایده‌پردازی» و «ایده‌برداری» را دربرگیرد، تدوین نمایم؛ تا دو منظور مشخص را دربر پشتیبانی کند:

۱. نشان دادن حالات و انواع و پیچیدگی‌های «موضوع» مالکیت فکری و حقوق معنوی، هم برای مراجع معظم تقلید، و هم برای علاقمندان و محققین این موضوع.
۲. یکجا قرار گرفتن استفتانات این موضوع در کنار هم، و ایجاد سهولت استفاده و دقت در تأمل صدر و ذیل این فتاوا.

وقتی، تلاش را آغاز کردم، از آنجا که تحقیقات موضوع محور، برعکس تحقیقات مسأله محور، خاصیت گسترش‌افزایی دارند، نتیجه این تلاش چند عنوان کتاب شد؛ که عبارتند از:

- تاریخچه مالکیت ایده در ایران

- موضوع‌شناسی ایده‌برداری

- مسائل ایده و فقه شیعی

- استفتانات ایده‌برداری

- کتابشناسی فقهی ایده

۱. تعداد مقالات و کتابهای حقوق پیرامون این مسأله، خود گواه بر این موضوع است. نک: امانی، عبدالباقر، کتابشناسی حقوق مؤلف، نشر چاپار، تهران، ۱۳۹۲ش.